

Ved Stranden 18
DK-1061 København K

Tel +45 3396 0200
Fax +45 3396 0202
www.norden.org

Svar på skriftligt spørgsmål E19/2016 om forbud mod fiskeri i udsatte områder i

9. september 2016
16-00929-9

Spørgsmål fra Nordisk Råds medlemmer Inegi Kielsen (S), Irene Johansen (A), Karin Gaardsted (S), Knut Storberget (A) og Suzanne Svensson (US)

I takt med, at klimaforandringer både driver fiskestrømme nordpå og får havisen til at smelte omkring Nordpolen, har vi oplevet, hvordan der er skabt mulighed for fiskeri på åbent hav i Ishavet.

I juli 2015 valgte de fem stater omkring Arktis, Danmark, Norge, Canada, USA og Rusland, at tegne en fiskeriaftale, som freder det nordlige Ishav indtil videre. Aftalen rummer ikke et totalforbud mod fiskeri i de sårbare områder, men landene har i stedet forpligtet sig til, at de først vil begynde at fiske på åbent hav, når de er sikre på, hvad der er bæredygtigt, og når der er lavet en fiskeriaftale i stil med dem, der findes i dag i f.eks. Nordatlanten, hvor fiskekvoter fastsættes og fordeles mellem parterne.

Set med vores øjne er problemet i øjeblikket imidlertid, at alle andre stater ikke er omfattet af aftalen. Store fiskerinationer som Japan og Kina samt Spanien, Storbritannien og andre lande i EU har stadig ret til at fiske på det åbne hav i Arktis.

Derfor stiller vi følgende spørgsmål til Nordisk Ministerråd:

- Vil Nordisk Ministerråd og de nordiske regeringer arbejde for, at alle lande bliver omfattet af aftalen om fiskeri i de sårbare områder i Arktis, og i så fald hvordan?
- Vil Nordisk Ministerråd og de nordiske regeringer arbejde hen imod et totalforbud mod fiskeri i de sårbare områder i Arktis, eller mener de, at aftalen fra juli 2015 er tilfredsstillende?

Forbud mod fiskeri i de sårbare områder i Ishavet.

Nordisk Ministerråd har ikke behandlet problematikkerne omkring fiskeri og fiskeriaftaler for de områder i Arktis, der kan blive tilgængelige for fiskeri i fremtiden. Nordisk Ministerråd er dog opmærksomt på, at problematikkerne netop nu forhandles på en række møder mellem de involverede stater.

Baggrund

Det Centrale Arktiske Ocean er den del af det Arktiske Ocean som er internationalt farvand og afgrænset af de fem arktiske kyststaters eksklusive økonomiske zoner. Det Centrale Arktiske Ocean er geografisk omgivet af fem lande - Canada, Rusland, USA, Norge og Grønland. Landene har hver deres økonomiske zone, der går 200 sømil ud fra kysten. Havet i midten, på ca. 2,8 millioner kvadratkilometer, betegnes som det Centrale Arktiske Ocean eller den arktiske højsø.

Der foreligger en gældende international juridisk ramme for fiskeriforvaltning i international højsø, som afspejlet i FN havretskonventionen fra 1982 (UNCLOS), FN-aftalen fra 1995 om fælles fiskebestande og stærkt vandrende fiskebestande (1995 Fish Stocks Agreement) og andre internationale instrumenter. På nuværende tidspunkt er der dog ingen international mekanisme til at regulere erhvervsfiskeri i den arktiske højsø, med undtagelse af den del af det Centrale Arktiske Ocean, der ligger inden for konventionsområdet af NEAFC (8 %).

Klimaforandringer kan med årene muliggøre kommercielt fiskeri i området. Kyststaterne omkring det Centrale Arktiske Ocean ønsker at sikre, at der er tilstrækkelig viden på området, og at der ikke i fremtiden indledes fiskeri, hvor der ikke foreligger en forvaltningsaftale.

De fem arktiske kyststater til det Centrale Arktiske Ocean har således d. 16. juli 2015, indgået en 'Erklæring om Fiskeri i Det Arktiske Ocean'.

Erklæringen af 16. juli er ikke en fredning af højsøen. De fem kyststater har skrevet under på, at de først vil begynde at fiske på åbent hav i højsøen, når de er sikre på, hvad der vil være et bæredygtigt niveau og der er lavet en nærmere fiskeriaftale i stil med de ordninger, der findes i dag, i for eksempel Nordatlanten.

USA har siden juli 2015 erklæringen indledt forhandlinger om en international aftale, der bygger på principperne i erklæringen. En international aftale om højsøfiskeri er vigtig, fordi den vil forebygge en uholdbar situation med ureguleret fiskeri, når den arktiske højsø med klimaforandringerne forventeligt åbner op for kommercielt fiskeri.

I forhandlingerne deltager USA, Canada, Rusland, Norge og Kongeriget Danmark for så vidt angår Færøerne og Grønland, EU, Sydkorea, Kina, Japan og Island. Forhandlingerne fokuserer på at opnå enighed om den bedste måde at forebygge ureguleret kommercielt fiskeri i højsøen i det Centrale Arktiske Ocean og samtidig sikre bæredygtig udnyttelse af eventuelle fremtidige fiskebestande, skulle sådanne indfinde sig i takt med isens tilbagegang. Der har fundet tre møder sted i henholdsvis USA og Canada. Næste forhandlingsrunde beværges af Kongeriget Danmark i november 2016.

En international aftale skal som udgangspunkt indeholde følgende hovedpunkter: a) Kommercielt fiskeri i det åbne havområde i den arktiske højsø må kun udføres i henhold til en eller flere regionale fiskeriforvaltningsorganisationer, der er eller kan være oprettet for at forvalte

dette fiskeri i overensstemmelse med moderne internationale standarder; b) Et fælles program for videnskabelig forskning med det formål at informere om fremtidige beslutninger om fiskeriforvaltning og bedre forståelse af økosystemerne i dette område; c) Sikre, at ethvert ikke-kommercielt fiskeri i dette område følger videnskabelig rådgivning og er vel monitoreret.

Alle deltagende stater og EU er enige om en fælles forpligtelse til at fremme bevarelse og bæredygtig udnyttelse af levende marine ressourcer i den arktiske højsø. Ligeledes har delegationerne anerkendt deres forpligtelse til at forebygge, afværge og standse ulovligt, u-rapporteret og ureguleret fiskeri, - en forpligtelse der er afspejlet i en lang række internationale instrumenter.

Forhandlingsparterne vil styrke det internationale videnskabelige samarbejde, i betragtning af de meget begrænsede videnskabelige oplysninger, der er tilgængelige i dag om dette emne. Der er etableret et videnskabeligt arbejdssamarbejde som arbejder parallelt med forhandlingsrunderne og som føder ind til forhandlingerne med opdateret videnskabelig rådgivning.

Der er en fælles erkendelse af, på baggrund af videnskabssamarbejdets rapporter, at det er usandsynligt, at der vil være tilstrækkelige bestande af fisk i det åbne havområde af den arktiske højsø til at understøtte et bæredygtigt kommercielt fiskeri i den nærmeste fremtid.

De hastige forandringer i den arktiske region taget i betragtning, er forudsigelser om klimaændringer og deraf følgende bestandsændringer dog usikre og derfor erkender delegationerne behovet for at antage et forsigtighedsprincip. Dette forsigtighedsprincip afspejles i aftaleteksten som forhandles.

Det understreges, at NEAFC's mandat ikke bliver tilsidesat af en international aftale i Det Centrale Arktisk Ocean.

Forhandlingsparterne anerkender arktiske beboeres interesser, især arktiske oprindelige folk, i dette emne og inddrager repræsentanter for arktiske oprindelige folk i beslutningsprocesserne.

Se evt. Den Grønlandske regerings opsummering af forhandlingsforløbet: http://naalakkersuisut.gl/da/Naalakkersuisut/Nyheder/2016/07/130716-fiskeriaftale_arktiske_hoejsoe)

Vurdering i forhold til de stillede spørgsmål:

1. Nordisk Ministerråd vurderer, at de igangværende internationale forhandlinger, med deltagelse af alle relevante lande, er et effektivt og konstruktivt forum for indgåelse af aftaler, der kan sikre en bæredygtig forvaltning af fiskeressourcer i det Centrale Arktiske Ocean.

2. Nordisk Ministerråd vurderer, at der arbejdes hen imod aftaler, der vil sikre at et eventuelt fiskeri kommer til at ske på et bæredygtigt og videnskabeligt funderet grundlag, der kan sikre balancen mellem beskyttelse af miljø og resurser og samfundenes interesse i at kunne udnytte ressourcerne på en bæredygtig måde.

Nordisk Ministerråd overvejer derfor ikke for nuværende at planlægge nogle selvstændige initiativer, men følger udviklingen.

Den 19.9.2016

Kimmo Tiilikainen
Landbrugs- og Miljøminister

Bilag

Bilag: Formandserklæring fra "Meeting on high seas fisheries in the central Arctic Ocean, Iqaluit, Nunavut, Canada, 6-8 July 2016"

MEETING ON HIGH SEAS FISHERIES IN THE CENTRAL ARCTIC OCEAN
Iqaluit, Nunavut, Canada
6-8 July 2016

CHAIRMAN'S STATEMENT¹

Introduction

Delegations from Canada, the People's Republic of China, the Kingdom of Denmark in respect of the Faroe Islands and Greenland, the European Union, Iceland, Japan, the Republic of Korea, the Kingdom of Norway, the Russian Federation and the United States of America met in Iqaluit from 6-8 July 2016 to continue discussions concerning the prevention of unregulated commercial fishing in the high seas area of the central Arctic Ocean.

The meeting followed previous talks that took place 1-3 December 2015 and 19-21 April 2016 in Washington, D.C.

All delegations reaffirmed their commitment to take interim measures to prevent unregulated commercial high seas fishing in the central Arctic Ocean as well as a commitment to promote the conservation and sustainable use of living marine resources and to safeguard a healthy marine ecosystem in the central Arctic Ocean. Most delegations view this as part of a "stepwise" process in advance of possibly establishing one or more additional regional fisheries management organizations or arrangements for this area.

Delegations made good progress in resolving differences of view on a number of the main issues under discussion. There was a general belief that these discussions have the possibility of concluding successfully in the near future.

Consideration of Possible Measures

Delegations recalled the three possible approaches that were identified at previous meetings, which could be combined in a stepwise fashion:

- Adjusting the Declaration Concerning the Prevention of Unregulated High Seas Fishing in the Central Arctic Ocean signed by five of the participating States with input from other participants such that a new, broader non-binding declaration could be adopted;
- Negotiating a legally binding international agreement; and
- Negotiating in the foreseeable future an agreement or agreements to establish one or more additional regional fisheries management organizations or arrangements for the area.

¹ This Chairman's Statement attempts to capture the basic elements of the meeting but does not necessarily reflect the views of any individual delegation.

The July 2016 meeting continued discussion of these options. Opinions differed whether to develop a new non-binding declaration or a binding international agreement. All options remain under consideration.

The meeting considered a Chairman's Text, circulated in advance of the meeting, which reflected proposals from many delegations. On the basis of the Chairman's Text and many proposals made during the meeting, delegations made progress in refining the basic elements that could be included in either a new non-binding declaration or a binding international agreement.

In particular, delegations discussed a joint program of scientific research and monitoring and the importance of indigenous and local knowledge, and noted the need for further discussion of the scope of the program. Delegations looked forward to input from the scientific workshop to be held in Tromsø, Norway on 26-28 September 2016.

In addition to the question of the format of the instrument under consideration, some of the key points that remain under discussion for the future include:

- the manner in which the instrument addresses exploratory fishing;
- the conditions under which a decision might be made to commence negotiations on an agreement to establish one or more additional regional fisheries management organizations or arrangements for the central Arctic Ocean; and
- decision-making procedures.

The Way Forward

The Chairman indicated an intention to circulate an updated text by 15 July 2016. Delegations will have the opportunity to submit written proposals for improving that text by 15 September 2016. The Chairman will circulate a new version of the text reflecting such proposals by 30 September 2016.

The Kingdom of Denmark indicated a possibility that it might host the next meeting in the autumn of 2016, to be confirmed through diplomatic channels.

Delegations expressed their sincere gratitude to the Government of Canada and to the Government and people of Nunavut for their excellent work in hosting and organizing the meeting and for their warm hospitality.